

Dosarul nr. 2r-661/21

Prima instanță; (Judecătoria Bălți, sediul Central) N. Costăș

Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă

DECIZIE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Stati Andrei, reprezentat de avocatul Meșca Emilian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dogotari Larisa împotriva lui Stati Andrei cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2021,

constată:

La 03 iulie 2020, Dogotari Larisa a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Stati Andrei cu privire la încasarea sumei de 35 657,05 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu biologic, încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

Prin hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Central din 10 martie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dogotari Larisa.

S-a încasat de la Stati Andrei în beneficiul Larisei Dogotari suma de 35 657,05 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la Stati Andrei în beneficiul statului suma de 1 169,71 de lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 08 aprilie 2021, Dogotari Larisa a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoria Bălți, sediul central din 10 martie 2021 (f.d. 211-212 Vol. I).

La 12 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Stati Andrei, reprezentat de avocatul Meșca Emilian, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoria Bălți, sediul Central din 10 martie 2021 (f.d. 213-214 Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 mai 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Stati Andrei și s-a acordat termen până la data de 17 iunie 2021 pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 225-226 Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 mai 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Dogotari Larisa și s-a acordat termen până la data de 17 iunie 2021 pentru prezentarea cererii de apel motivate (f.d. 227-228 Vol. I).

La 16 iunie 2021, Dogotari Larisa a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond (f.d. 237-244 Vol. I).

La 16 iunie 2021, Stati Andrei a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe și dovada de achitare a taxei de stat (f.d. 245-246 Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 iunie 2021, au fost acceptate spre examinare cererile de apel depuse de Dogotari Larisa și Stati Andrei (f.d. 1 Vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2021, s-a încetat procedura în apel la apelul declarat de Stati Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 10 martie 2021.

La 03 septembrie 2021, Stati Andrei, reprezentat de avocatul Meșca Emilian, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2021, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinare în fond.

Recurentul Stati Andrei, în motivarea recursului a menționat că hotărârea instanței de fond a fost emisă la 10 martie 2021, însă data de 10 aprilie 2021 a fost zi de sâmbătă, deci următoarea zi lucrătoare a fost 12 aprilie 2021.

Prin urmare, apelul depus la 12 aprilie 2021, a fost depus în termenul legal.

Recurentul a invocat că prin încheierea contestată, i s-a îngrădit dreptul de acces la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 15 iulie 2021, iar la 24 august 2021 recurentul a recepționat încheierea contestată, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 11 Vol. II).

Astfel, recursul declarat la data de 03 septembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei s-a stabilit că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 10 martie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dogotari Larisa.

S-a încasat de la Stati Andrei în beneficiul Larisei Dogotari suma de 35 657,05 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la Stati Andrei în beneficiul statului suma de 1 169,71 de lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 12 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Stati Andrei, reprezentat de avocatul Meșca Emilian, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 10 martie 2021 (f.d. 213-214 Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 mai 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Stati Andrei și s-a acordat termen până la data de 17 iunie 2021 pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 225-226 Vol. I).

La 16 iunie 2021, Stati Andrei a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe și dovada de achitare a taxei de stat (f.d. 245-246 Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 iunie 2021, a fost acceptată spre examinare cererea de apel depusă de Stati Andrei (f.d. 1 Vol. II).

În ședința instanței de apel din 15 iulie 2021, Dogotari Larisa a solicitat încetarea procedurii de apel la apelul declarat de Stati Andrei ca depus în afara termenului legal (f.d. 3-4 Vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2021, s-a încetat procedura în apel la apelul declarat de Stati Andrei împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 10 martie 2021.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că instanța de apel corect, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, a încetat procedura de apel, la apelul declarat de Stati Andrei împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediu. Central din 10 martie 2021, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

La caz, Colegiul statuează că termenul de apel este considerat un termen imperativ, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței.

Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost pronunțat la 10 martie 2021.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 11 martie 2021, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii și a expirat la data de 09 aprilie 2021 (zi de vineri), aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, însă Stati Andrei a depus cererea de apel prin intermediul oficiului poștal numai la data de 12 aprilie 2021 (f.d. 213-214 Vol. I), respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Colegiul constată că odată cu depunerea apelului nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, Stati Andrei nu a prezentat prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege și nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Deci, argumentul recurentului cu referire la faptul că termenul limită de depunere a apelului a fost data de 10 aprilie 2021 (zi de sâmbătă), este neîntemeiat.

Aici, urmează a se menționa că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 10 martie 2021, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar Stati Andrei nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Colegiul consideră ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind încetarea procedurii de apel la apelul depus de Stati Andrei din motivul depunerii în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În acest context, se va reține că soluția adoptată de Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 15 iulie 2021, este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimității la un proces echitabil, având în vedere obligația părților de a exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Stati Andrei, reprezentat de avocatul Meșca Emilian și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2021.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Stati Andrei, reprezentat de avocatul Meșca Emilian.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dogotari Larisa împotriva lui Stati Andrei cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari